

Warszawa, 27 października 1969 r.

25-2 254/69

P o u f n e

Wz. nr 4...

Projekt planu produkcji maszyn matematycznych
i urządzeń matematycznych w okresie lat 1971 - 1975

1. Wyroby preferowane do rozwoju w okresie lat 1971-75

W oparciu o dotychczasowe ustalenia, wynikające ze stanu obecnego przygotowania produkcji, wytycznych do 5-letniego planu na lata 1971-75 oraz wstępnych uzgodnień w ramach rozmów 2-stronnych polsko-radzieckich i propozycji strony polskiej zgłoszonych do Międzyrządowej Komisji d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej, ustalono następujące podstawowe wyroby, przewidziane do produkcji w w.w. okresie:

- maszyna 2-giej generacji do obliczeń numerycznych typu "Odra 1204" /opracowanie własne, produkcja już uruchomiona/,
- maszyna 2-giej generacji do przetwarzania danych typu "Odra 1204" /opracowanie konstrukcji własne, software ICT, produkcja w toku uruchamiania/,
- maszyna 3-ciej generacji średniej wielkości R-30 do przetwarzania danych, której opracowanie /wspólnie z ZSRR/ i uruchomienie produkcji przewiduje się w roku 1973,
- szybkie drukarki wierszowe alfanumeryczne /w oparciu o licencję ICT/,
- pamięci magnetyczne taśmowe /opracowanie własne - IMM/,
- pamięci bębnowe /opracowanie własne - IMM i Zakładów "Elwro", a w dalszej perspektywie stopniowe przechodzenie na pamięci dyskowe,
- czytniki taśmy dziurkowanej /opracowanie własne - Katedra Konstrukcji Przyrządów Precyzyjnych Politechniki Warszawskiej/,
- szybkie dziurkarki taśmy /opracowanie własne - Katedra Konstrukcji Przyrządów Precyzyjnych Politechniki Warszawskiej/,

- urządzenia wejściowe i wyjściowe graficzne rodzaju "display", czyli monitory ekranowe i wideografy /opracowanie własne - IMM, WATP/,

- urządzenia transmisji danych średniej szybkości modulacji /opracowanie własne - Katedra Urządzeń Teletransmisyjnych i Telegraficznych Politechniki Warszawskiej/ - produkcja przewidziana w Zakładach T-7 Zjednoczenia UNIPRA.

Z przedstawionych wyrobów, przewidzianych na eksport w ramach proponowanego podziału produkcji wynikającego ze specjalizacji, należy wymienić następujące wyroby:

- maszyna typu Odra 1204,
- maszyna 3-ciej generacji R-30,
- szybkie drukarki wierszowe alfanumeryczne,
- pamięci bębnowe,
- czytniki taśmy perforowanej,
- szybkie dziurkarki taśmy.

Produkcja pamięci magnetycznych w oparciu o własną głowicę magnetyczną przewidziana jest na potrzeby krajowe. Ogólna charakterystyka wyrobów preferowanych, objętych specjalizacją produkcji i wytwarzanych dla potrzeb własnych oraz na eksport, opisana jest w załączniku nr 1, a wyrobów przewidzianych głównie do produkcji dla potrzeb krajowych opisana jest w załączniku nr 2.

Należy zaznaczyć, że strona polska zadeklarowała do ogólnego bilansu w skali zainteresowanych krajów RWPG 1 typ maszyny 3-ciej generacji /średniej wielkości /na 4 różne typy maszyn/ oraz 4 typy różnych urządzeń zewnętrznych na ogólną ilość 43 pozycji, zgłoszonych do objęcia specjalizacją w ramach działalności Międzyrządowej Komisji d/s ETO Krajów Wspólnoty Socjalistycznej.

Postulat uruchomienia produkcji dla potrzeb własnych pamięci taśmowej, urządzenia rodzaju "display" oraz jednego wyrobu z zakresu transmisji danych /urządzenia o średniej szybkości modulacji/ wynika z:

- istniejących potrzeb własnych w tym zakresie, uzasadniających podjęcie produkcji,

- stanu zaawansowania prac konstrukcyjnych w kraju,
- braku możliwości szybkich dostaw tego typu urządzeń we właściwym czasie z krajów socjalistycznych,
- wysokiego kosztu jednostkowego urządzeń /np. pamięć taśmowa kosztuje na rynku zachodnim 15-20 tys. dolarów/.

2. Projekt planu produkcji maszyn i urządzeń zewnętrznych oraz rozwój zaplecza technicznego

Na tle potrzeb krajowych i możliwości eksportu opracowany został projekt planu produkcji wyrobów wymienionych w p. 4. odnoszących się do zakładów podległych Zjednoczeniu MERA. Projekt tego planu ilustrują załączniki 3 i 4.

Realizacja założonego programu produkcji maszyn matematycznych i ich wyposażenia wymagać będzie ciągłego unowocześnienia wyrobów dla nadążania za rozwojem techniki światowej w tym zakresie. Stwarza to już obecnie konieczność ukierunkowania, maksymalnej koncentracji i ciągłej rozbudowy zaplecza badawczo-konstrukcyjnego.

Największy potencjał sił badawczo-konstrukcyjnych znajduje się w Instytucie Maszyn Matematycznych, który obecnie zatrudnia około 500 osób w Instytucie i około 500 osób w jego Zakładzie Doświadczalnym. Istnieje konieczność dalszej intensywnej rozbudowy tego Instytutu, co powinno być realizowane zarówno przez rozbudowę w Warszawie, jak też przez tworzenie oddziałów tego Instytutu w innych ośrodkach akademickich. Równolegle powinna nastąpić intensywna rozbudowa zaplecza technicznego zakładów przemysłowych tej branży.

Zwiększenie efektywności pracy zaplecza powinno nastąpić również przez rozszerzenie współpracy z innymi placówkami naukowo-badawczymi jak:

- Instytutem Technologii Elektronowej PAN,
- Przemysłowym Instytutem Elektroniki oraz odpowiednimi katedrami wyższych uczelni w zakresie wybranych zagadnień mikroelektroniki /jak np. cienkie warstwy magnetyczne i pamięci zbudowane na tych warstwach,

- * -

- Katedrą Budowy Maszyn Matematycznych Politechniki Warszawskiej w zakresie wybranych konstrukcji,
- Katedrą Konstrukcji Przyrządów Precyzyjnych Politechniki Warszawskiej w zakresie czytników i dziurkarek taśmy,
- Instytutem Mechaniki Precyzyjnej w zakresie opracowania unikalnych procesów technologicznych dla urządzeń peryferyjnych.

3. Program działalności inwestycyjnej

Zabezpieczenie przedstawionego projektu planu produkcji branży maszyn matematycznych powinno odbywać się poprzez wyprofilowanie i rozbudowę istniejących zakładów oraz budowę 2-ech nowych zakładów dla produkcji czytników i dziurkarek taśmy.

Rozwinięcie do planowanego poziomu mocy produkcyjnych zakładów branży maszyn matematycznych wymaga nakładów inwestycyjnych w roku 1970 w wysokości 115 mln zł i na lata 1974-75 nakładów w wysokości około 2 mld zł. Niezależnie od powyższych kwot rozbudowa IMM w latach 1974-75 wymaga nakładów w wysokości około 200 mln zł.

Przyznanie tych środków pozwoli na realizację następujących przedsięwzięć:

- rozbudowę i wyprofilowanie Zakładów Mechaniczno-Precyzyjnych "Błonie" pod produkcję urządzeń peryferyjnych /docelowo: drukarki wierszowe/, poprzez przeniesienie produkcji mechanizmów manometrycznych, szybkościomierzy, liczydełek do liczników energii elektrycznej, zespołów szybkościomierzy samochodowych oraz tarcz telefonicznych - do innych zakładów. Zatrudnienie docelowe ok. 4.400 pracowników,
- rozbudowę i wyprofilowanie WZE ELWRO we Wrocławiu pod produkcję maszyn cyfrowych, pamięci bębnowych, pamięć dyskowych oraz wyprowadzenie produkcji podzespołów RTV i automatyki. Zatrudnienie docelowe WZE ELWRO powinno wynieść 5.200 osób /obecnie 3.200 osób/,
- rozbudowę i rozszerzenie programu ZWPP "Era" w Warszawie o produkcję elektronicznych jednostek sterujących dla drukarek wierszowych oraz wyprowadzenie części obecnej produkcji do Zakładów "Lumel" w Zielonej Górze,

- rozbudowę i wyprofilowanie Warszawskich Zakładów Aparatury Laboratoryjnej i Pomiarowej pod docelową produkcję jednostek pamięci taśmowej o zatrudnieniu docelowym ok. 1.500 pracowników,

- budowę nowego zakładu produkcji dziurkarek taśmy w Zabrzu o powierzchni użytkowej ca 25 tys. m² oraz zatrudnieniu docelowym ok. 1.800 pracowników,

- budowę nowego zakładu produkcji czytników taśmy w woj. katowickim o powierzchni użytkowej ca 12 tys. m² oraz zatrudnieniu docelowym ok. 1000 pracowników.

Wykonano 7 egz.

Nr ks. masz. 62

Wyroby preferowane do intensywnego rozwoju i objęte specjalizacją
produkcji w planie na lata 1971-1975

Lp.	Nazwa wyrobu	Podstawowe dane techniczne	Podstawa uruchomienia produkcji	Rok rozpoczęcia produkcji	Perspektywy wyrobu
1	2	3	4	5	6
1.	Maszyny matematyczne III Generacji o średniej mocy obliczeniowej	Typ R-30, odpowiednik maszyny IBM 360/50 lub 4-50 systemu 4. W zestawie do przetwarzania danych lub obliczeń naukowo-technicznych. Konstrukcja oparta na technologiach mikroelektro-nicznych.	Rozwiązanie własne zrealizowane przy współpracy z ZSRR i innymi krajami w ramach Jednostki Sy-stemu SPO	1973 r.	W II-iej połowie planu 5-letniego przewiduje się prowadzenie prac nad kompatybilną programową z R-50 szybką maszyną wielo-dostępną oraz opracowanie i uruchomienie produkcji małej maszyny specjalizowanej dostosowanej do pracy w układach satelitarnych o konstrukcji i organizacji spełniającej wymagania tego okresu. Z chwilą opuszczenia produkcji R-30 ograniczona będzie produkcja maszyn II-iej generacji w technologiach dyskretnych.
2.	Szybkie drukarki wielseriowe alfanumeryczne	Typ DW 666/V3, szybkość 650/1300 wierszy/minutę. Mechanizm o nowoczesnej konstrukcji. Elektronika na technologiach mikroelektronicznych.	Licencja IGL/Anglia/na część mechaniczną. Część elektro-niczna - opracowanie własne.	1971 /od roku 1969 produkuje w ograniczonych seriach/	Realizowane będą kolejne modyfikacje konstrukcyjne w celu uzyskania wyrobu o parametrach eksploatacyjnych /trwałość, niezawodność, wytrzymałość i odporność klimatyczna i mechaniczna/, odpowiadającym wymaganiom tego okresu. Przewiduje się również podjęcie w II połowie 5-letki prac nad mechanizmami wyjściowymi opartymi na nowych zasadach działania /odpowiednik urządzeń drukujących/.

2.	Pamięci bębnowe	Pamięci bębnowe typu PB-6	Pamięci bębnowe w 1970/71 r.	Pamięci bębnowe dominować będą w zasadzie w I-szej połowie planu 5-letniego. Późniejsze modyfikacje zmniejszać się będą do użytkowania bębnowo krótkim czasie dostępu i niskim koszcie w przeliczeniu na 1 bit. W II-jej połowie planu 5-letniego, decydującą rolę odegrają pamięci dyskone ze zmianymi i stałymi dyskami, których produkcja rozwijana będzie przy równoczesnym ograniczeniu produkcji pamięci bębnowych.
4.	Czynnikowy dzierżkowy	Opracowanie wiadome	1971/od roku 1969 produkcja ograniczonych seriach/.	Pracowane będą prace nad konstrukcją czytników o większej szybkości działania /ok. 1500 zn/sek/, zwiększonej trwałości niezawodności oraz dostosowanych do odczytu taśm o podwyższonej ilości ścieżek. Produkcja nowych typów czytników powinna być opiewana w początku II-jej połowy planu 5-letniego.
5.	Szybkie dzierżkowy	Opracowanie wiadome	1971/od roku 1969 produkcja ograniczonych seriach/.	Pracowane będą prace nad podwyższeniem szybkości działania dzierżkowy /ok. 150 zn/sek + 200 zn/sek/ oraz zwiększenia ich trwałości i niezawodności z dostosowaniem do dziurkowania taśm o podwyższonej ilości ścieżek. Produkcja nowych typów dzierżkowy powinna być opiewana w II-jej połowie planu 5-letniego.

Wykaz w/rzobów wybranych, przewidzianych do produkcji głównie dla potrzeb krajowych

Lp.	Nazwa w/rzobu	Podstawowe dane techniczne	Podstawa uruchomienia prod.	Rok rozp. produkcji	Perspektywy wyrobu
1	2	3	4	5	6
1.	Pamięci na taśmę magnetycznej	Typ PI-3. Szybkość odczytu 96 k zn/sek. 9-ścieżek. Przesuw taśmy 3 m/sek	Opracowana własnie	1971/1972	Prace nad nowymi typami pamięci taśmowych powinny doprowadzić do opracowania i wdrożenia do produkcji w II połowie planu 5-letniego, b.szybkości pamięci taśmowych /szybkość odczytu ok. 200 k zn/sek/ przy zmniejszonej szybkości przesuwu taśmy i podwyższonej trwałości oraz niezawodności urządzenia.
2.	Urządzenie wejściowe i wyjściowe graficzne typu "display"	Typ ME-2. Ilość symboli 96, ilość znaków na ekranie lampy wizyjnej nie mniejsza niż 2048.	Opracowana własnie	1972 /od 1971 wykonawstwo w niemieckich sekcjach/	Jest to jedno z podstawowych wejść i wyjść nowoczesnych systemów wielodostępnych. Prace nad tego typu urządzeniami powinny doprowadzić do zrealizowania rozwiązań opartych na progresywnych technikach realizacyjnych i znacznego potaniaenia wyrobu. W II-iej połowie planu 5-letniego należy wdrożyć do produkcji co najmniej 2-ch odmian urządzeń tego typu /do bezpośredniej pracy z maszyną i do pracy abonenckiej ze znaczną odległości/.
3.	Urządzenie transmisyjne średniej szybkości	Szybkość przesylenia 500/1200 bodów.	Opracowana własnie	1971	W drugiej połowie planu 5-letniego przewidziane będą prace nad nowymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi urządzeń transmisyjnych i w kierunku zwiększenia szybkości przesyłania informacji do 2400 bitów/sek oraz zwiększenia niezawodności urządzeń i zwiększenia wierności przesyłanej informacji.

Plan produkcji i eksportu EMC /część centralna/ oraz zestawienie wartości produkcji przemysłu maszyn matematycznych w latach 1971-1975

P o u f n e
4
Egz. nr ...

Wartość produkcji w mln zł porówn.
Wartość eksportu w mln zł dewizowych
Ilość maszyn w szt

Lp	Wyszczególnienie asortymentu EMC	1971		1972		1973		1974		1975		Razem 1971-1975	
		Ilość	War- tość	Ilość	War- tość	Ilość	War- tość	Ilość	War- tość	Ilość	War- tość	Ilość	War- tość
1.	Maszyna EMC Odra 1204 produkcja ogółem w tym: a/ kraj b/ eksport	64	554	66	570	14	121	15	129,5	17	147	176	1521,5
		14	16	16	22,5	14	-	15	-	17	-	76	45,0
		50	22,5	50	22,5	-	-	-	-	-	-	100	45,0
2.	Maszyna EMC Odra 1304 produkcja ogółem w tym: a/ kraj b/ eksport	25	850	35	1190	45	1530	-	-	-	-	105	3570
		24	33	33	43	43	2,0	-	-	-	-	100	5
		1	1,0	2	2,0	2,0	2,0	-	-	-	-	5	5
3.	Maszyna 3-ciej generacji typu R-30 produkcja ogółem w tym: a/ kraj b/ eksport	-	-	-	-	10	400	75	3000	115	4600	200	8000
		-	-	-	-	10	-	30	54	30	102	70	136
		-	-	-	-	-	-	45	-	85	102	130	136
4.	Razem EMC ogółem w tym: a/ kraj b/ eksport	89	1404	101	1760	69	2051	90	3129,5	132	4747	481	13091,5
		38	49	49	24,5	67	2	45	54,0	47	102	246	206,0
		51	23,5	52	24,5	2	2	45	54,0	85	102	235	206,0
5.	Razem wartość produkcji urządzeń zewnętrznych w tym eksport		2141,0 135,1		3235,9 264,0		6225,0 400,0		8839,4 557,8		10897,2 665,0		11342,5 1022,8

Ip.	Wyszczególnienie asortymentu EMC	1971		1972		1973		1974		1975		Razem 1971-1975	
		Ilość	war- tość	Ilość	war- tość	Ilość	war- tość	Ilość	war- tość	Ilość	war- tość	Ilość	war- tość
6.	Razem wartość pro- dukcji przemysłu maszyn matematycz- nych w tym na eksport												
		3545		4996,9		8279		11968,9		15644,2		44434,0	
		158,5		288,9		402,9		611,8		767,0		2228,8	

x/ Dane szczegółowe zawarte w załączniku nr 4

Załącznik nr 4

P o f u n e

Fig. nr 1.

Plan produkcji i eksportu w latach 1971-1975 urzędzeń zemitrajnych
wchodzących w skład wyposażenia MMC

Wartość produkcji w mln zł w cenach porównywalnych
Wartość eksportu w mln zł dewizowych

Lp.	Asortyment	1971		1972		1973		1974		1975		Razem 1971-1975	
		Ilość szt	Wartość mln zł	Ilość szt	Wartość mln zł	Ilość szt	Wartość mln zł	Ilość szt	Wartość mln zł	Ilość szt	Wartość mln zł	Ilość szt	Wartość mln zł
1	2	5	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Pamięć bębnowa	700	896,0	720	921,6	650	832,0	500	640	400	512	2970	3801,0
	Pamięć dyskowa	-	-	-	-	10	11,0	100	110,0	200	220,0	310	341,0
	w tym pamięć bębnowa	100	79,9	120	79,9	150	66,6	200	39,9	200	26,6	770	292,4
	a/ kraj	600	500	600	500	500	500	300	300	200	200	2200	1800
	b/ eksport	300	500	500	500	500	500	300	300	200	200	1800	1800
	w tym ZSRR												
2.	Drukarka wierszowa	220	704,0	700	1408,0	1300	4160,0	1950	6240,0	2400	7680,0	6570	20192,0
	w tym:												
	a/ kraj	65	37,2	80	148,8	100	288,0	140	434,4	180	532,8	565	1441,2
	b/ eksport	155	500	620	500	1200	500	1810	434,4	2220	532,8	6005	1441,2
3.	Czytnik taśmy	800	137,8	1500	258,5	2000	344,6	3200	551,4	4000	689,2	11500	1981,5
	w tym:												
	a/ kraj	220	6,4	300	13,2	350	18,2	400	39,6	500	38,5	1770	107,1
	b/ eksport	580	6,4	1200	13,2	1650	18,2	2800	39,6	3500	38,5	9730	107,1

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
4. Dziurkarka taśmy	900	223,2	1600	396,8	2000	496,0	3500	860,0	4500	1116,0	12500	3100,0
w tym:	220		300		350		400		500		1770	
a/ kraj	680	11,6	1300	22,4	1650	28,1	3100	52,7	4000	68,0	10730	182,5
b/ eksport												
5. Pamięć taśmo-	150	160,0	210	252,0	330	396,0	450	540,0	750	900,0	1890	2268,0
wa												
w tym:	150		210		330		450		750		1890	
a/ kraj	-		-		-		-		-		-	
b/ eksport												
6. Produkcja ołówek		2141,0		3236,0		6228,0		8839,0		10897,2		31342,0
eksport												
ołówek		135,1		264,0		400,0		557,0		665,0		2023,0

